

STORTINGET

Representantforslag 162 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Karin Andersen og Petter Eide

Dokument 8:162 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen og Petter Eide om avvikling av au pair-ordningen og styrkede rettigheter for au pair-rene frem til ordningen er avviklet

Til Stortinget

Bakgrunn

Formålet med au pair-ordningen skulle være kulturutveksling, der en ung voksen får mulighet til å lære et annet språk og en annen kultur gjennom å bli inkludert i en familie i vertslandet. Som gjenytelse kan han eller hun gjøre lettere husarbeid og/eller hjelpe til med barnepass.

De senere årene er det blitt kjent mange eksempler på at reglene tøyes, at au pair-rene arbeider mer enn de skal, og at det er mindre kulturutveksling enn det skal være. Det finnes også flere eksempler på grov utnyttning og svært alvorlige forhold. Det er klare tegn på at mange utnytter ordningen for å skaffe seg billig hushjelp og barnepass, tjenester som ville kostet mye mer ved en vanlig ansettelse. Forslagsstillerne mener ordningen er utgått på dato, fordi det er så mye som tyder på at dette reelt sett er import av billig tjenerskap, ikke kulturutveksling, for mange av mottakerne.

Det at et ungt menneske, som regel en ung kvinne fra et fattig land, bor og arbeider hjemme hos en familie langt hjemmefra, setter henne i sårbar situasjon. Maktforholdet blir skjevt, og risikoen for at noen tøyer regelverket eller at noen begår grove brudd på au pair-rens rettigheter, blir høy. Samfunnet har et stort ansvar for å verne au pair-rene mot fare og overtramp.

Au pair-ordningen er i praksis en arbeidsordning. Tross den opprinnelige idéen om kulturutveksling er det arbeidsutøvelse som preger hverdagen til en au pair. En au pair har lov til å jobbe 30 timer i uka, noe som tilsvarer en 80 prosent stilling. For å møte realiteten slik den er i dag, mener forslagsstillerne at alle au pairer må beskyttes av arbeidsmiljøloven for de timene de faktisk arbeider.

Au pair-renes manglende vern ved oppsigelse gjør dem ekstremt sårbare og avhengige av vertsfamilien, og man har i senere tid sett problemene som oppstår i situasjoner der en au pair bytter familie.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen starte arbeidet med å avvikle au pair-ordningen.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at au pair-rene beskyttes av arbeidsmiljøloven de timene de jobber.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at au pair-renes oppholdstillatelse må knyttes til au pair-en og ikke til vertsfamilien.
4. Stortinget ber regjeringen gjennomgå hele au pair-ordningen for å sikre au pairer mot utnyttelse og farlige situasjoner, og komme tilbake til Stortinget med en egen sak om dette.

5. Stortinget ber regjeringen gjennomgå rettighetene til au pairer i vekslingen mellom familier, med sikte på å styrke rettighetene til au pairene.

3. juni 2019

Karin Andersen

Petter Eide